

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามการรับรู้ของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
LEARNING LEADERSHIP OF THE SCHOOL ADMINISTRATORS IN DIGITAL ERA
BASED ON THE PERCEPTION OF TEACHERS UNDER SAMUTPRAKAN
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

จuthamas ศรีตา

Juthamas Srita

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Faculty of Education, Bangkokthonburi University

Email: 6533100018@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ประกอบด้วย ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ จำนวน 2,319 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 240 คน กำหนดขนาดตัวอย่างด้วยโปรแกรมจีพาวเวอร์ 3.1 และทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study the level of learning leadership of the school administrators in digital era based on the perception of teachers under Samutprakan Secondary Educational Service Area Office; and (2) to compare learning leadership of the school administrators in digital era based on the perception of teachers under Samutprakan Secondary Educational Service Area Office, classified by position educational level and school size.

This research was a survey research. The population consisted of 2,319 teachers in Samutprakan Secondary Educational Service Ar Offic. The sample consisted of 240 teachers. The sample size was determined by G*Power 3.1 and obtained by stratified random sampling technique. The instrument used for data collection was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, t-test and one-way analysis of variance (ANOVA).

Major findings: (1) learning leadership of the school administrators in digital era based on the perception of teachers under Samutprakan Secondary Educational Service Area Office in the overall and all aspects were at high level; and (2) comparison of leadership of the school administrators in digital era based on the perception of teachers under Samutprakan Secondary Educational Service Area Office, classified by position in the overall and all aspects were not different, when classified by educational level and school size were different in overall at .05 statistical significance.

Keywords: Learning Leadership, School Administrators, Digital Era, Samutprakan Secondary Educational Service Area Office

บทนำ

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อให้สามารถพัฒนาคนให้มีคุณภาพอย่างเพียงพอต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่กำลังเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม โดยต้องการให้ประชากรของประเทศ สามารถร่วมมือและแข่งขันกับประชาคมโลกอื่น ๆ ในสภาพปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก ผลมาจากแต่ละประเทศมีการมุ่งเน้นพัฒนาประเทศของตนเองให้มีความเจริญและก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการแข่งขันในการพัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรมกันอย่างมา ผลให้รัฐบาลหน่วยงาน และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จำเป็นต้องจัดการปฏิรูปการศึกษาใหม่ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในปัจจุบัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 1)

ในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 6 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข มาตรา 39 บัญญัติไว้ว่าให้กระทรวงมีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีอิสระในการบริหารงานและใช้ดุลยพินิจของวิชาชีพในการจัดการของสถานศึกษานั้น ๆ ได้มากขึ้น ซึ่งการบริหารงานสถานศึกษาต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มี

ประสบการณ์ในการทำงาน มีวิสัยทัศน์ และที่สำคัญเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำสูง และสามารถใช้ภาวะผู้นำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการบริหารงานให้สำเร็จตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งองค์กรที่ประสบผลสำเร็จในยุคดิจิทัล จำเป็นต้องมีผู้นำที่มีความสามารถเพื่อนำองค์กรไปสู่เป้าหมาย และสามารถแข่งขันกับองค์กรอื่นได้ ภายใต้โลกที่ไร้พรมแดน ผู้นำจึงจำเป็นต้องมีทักษะความรู้เกี่ยวกับ การเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และนวัตกรรม เพื่อให้เกิดองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง มีทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล ดำเนินงาน และเรียนรู้กันเป็นทีม สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ (กนกกร สมปราษฎย์, 2560: 151) ผู้นำต้องรู้เท่าทันสถานการณ์ พัฒนาดนเองปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และสิ่งแวดล้อม เข้าใจในสถานการณ์โลกทั้งในปัจจุบัน และอนาคต เพื่อขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมาย ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญขององค์กรแห่งการเรียนรู้

ภาวะผู้นำการเรียนรู้เป็นภาวะผู้นำที่จำเป็น และเหมาะสมสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งในยุคดิจิทัล โดยภาวะผู้นำการเรียนรู้ ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักหลายองค์ประกอบ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การทำงานเป็นทีม มีการบริหารจัดการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะกับบริบทสภาพแวดล้อม รวมทั้งต้องมีการสะท้อนผลและสะท้อนคิดตลอดเวลา มีความเป็นพลวัตรเพื่อตอบสนองสังคม ที่ปรับเปลี่ยนตลอดเวลา สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบหลักๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการขยายขีดความสามารถและสร้างคนที่มีความสามารถและยังส่งผลให้สถานศึกษาเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงขึ้น มีประสิทธิภาพประสิทธิผลในการจัดการศึกษา (ศรสวรรค์ พานซ้าย, 2564: 92)

ดังนั้น ภาวะผู้นำการเรียนรู้จึงนับว่ามีความสำคัญในยุคดิจิทัล โดยจำเป็นต้องพัฒนาผู้บริหารให้มีภาวะผู้นำการเรียนรู้โดยมุ่งพัฒนาสถานศึกษาไปสู่สถานศึกษาที่มีประสิทธิผลหรือคุณภาพ มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้นำให้เป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ความรู้ใหม่มาพัฒนางานอยู่เสมอ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำให้เข้มแข็ง พัฒนาการเรียนรู้อย่างมีอาชีพ ส่งผลให้สถานศึกษา เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน (นฤมล จิตรเอื้อ, 2560: 1738)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา ปรับปรุง พัฒนารูปแบบ และกระบวนการทำงานโดยใช้ภาวะผู้นำการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รวมทั้งสามารถกำหนดเป็นนโยบายแนวทางในการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

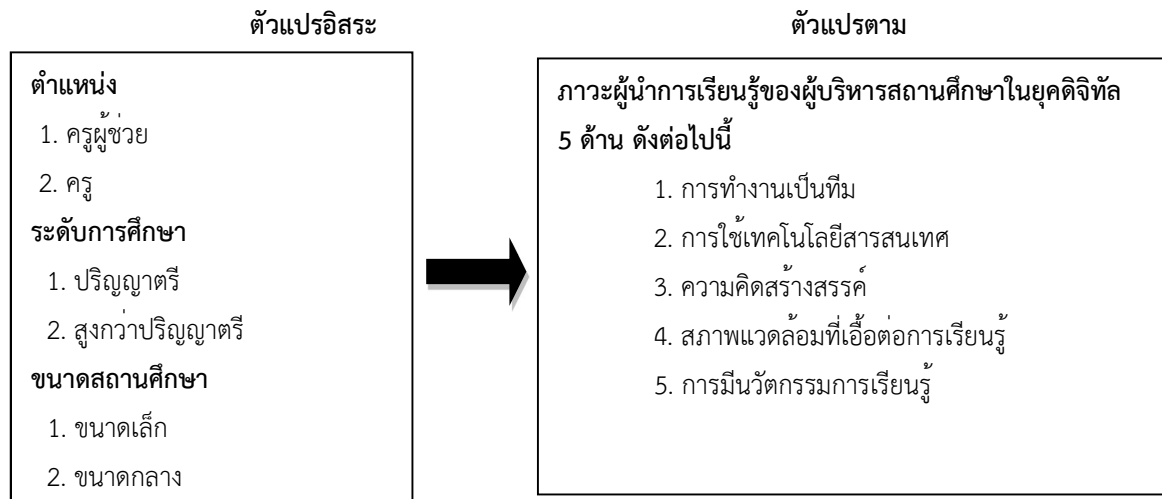
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และ ขนาดสถานศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัย ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดของ Rubin (2013), Christansen & Tronsmo (2013), Greiter (2013), Kohlreiser (2013), Tubin (2013), กนกกร สมปราษฎย์ (2560), ภัทรสุดา ธีรชาญวิทย์ (2561), สุธรรม

ธรรมทัศน์านนท์ (2561), อภิศญาธรม์ ประราศรี (2561), ปัทมาวรรณ ยิ่งอำนาจชัย (2563) มาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแสดงในภาพประกอบการวิจัย

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 25 โรงเรียน จำนวนครูทั้งสิ้น 2,319 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป G*Power 3.1 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 252 คน และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่มตามสัดส่วน จากนั้นสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามแนวคิดภาวะผู้นำการเรียนรู้ 5 ด้าน ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวจำแนกออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ จากสังเคราะห์จากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-scale) 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษามา สร้างเป็นเครื่องมือตามกรอบแนวคิดของการวิจัย ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

3.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามของ Yuze Sun (2562) และ ภูเบศร์ บาลชน (2563) มาพัฒนาเป็นแบบสอบถามสำหรับงานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

3.3 สร้างแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยกำหนดประเด็นและรายการเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยสร้างข้อคำถามในแบบสอบถามให้ครอบคลุมหลักการของภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามทฤษฎีและนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้ จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม เมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญต่อไป

3.4 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ค่า IOC ซึ่งการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญจะลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง มีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

และหลังจากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเรียบร้อยแล้วนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Item Objectives Congruence: IOC) และกำหนดเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องแต่ละข้อ มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องได้ อยู่ระหว่าง 0.67 - 1

3.5 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราค (Cronbach' alpha coefficient) และกำหนดเกณฑ์ของค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ที่ยอมรับได้ ตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป ผลจากการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ได้เท่ากับ .981

3.6 นำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามภาวะผู้นำการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มอบให้ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เพื่อขออนุญาตจัดเก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้ Google Form ไปยังกลุ่มตัวอย่างการวิจัย จำนวน 252 คน

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการขอความอนุเคราะห์จากครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ตอบแบบสอบถาม พร้อมกำหนดวัน เวลา ในการติดตามกลับคืนมาด้วยตนเอง

4.3 รวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 240 ฉบับ โดยคิดเป็นจำนวนร้อยละ 95.24 แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง

4.4 นำข้อมูลที่ได้ไปประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์แบบสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา โดยแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตาราง

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบหาความหมายจากเกณฑ์การแปลความหมายซึ่งเป็นช่วงคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 133) เป็นรายชื่อแล้วนำเสนอรูปแบบตาราง

5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ในสถานศึกษาที่มีตำแหน่ง และระดับการศึกษาแตกต่างกัน ใช้การทดสอบโดยใช้ค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)

5.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ที่มีขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ F-test แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

5.5 หากพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's multiple comparison method)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู ในภาพรวมและรายด้าน

(n=240)

ด้าน	ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ	ระดับการรับรู้ของครู		
		\bar{X}	SD	ระดับ
1	การทำงานเป็นทีม (Team Learning)	3.78	.90	มาก
2	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology)	4.20	.56	มาก
3	ความคิดสร้างสรรค์ (Creative)	4.17	.58	มาก
4	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Learning Environment)	4.17	.57	มาก
5	การมีนวัตกรรมการเรียนรู้ (Learning Innovation)	4.10	.64	มาก
	รวม	4.16	.65	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16, SD = .65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology) ($\bar{X} = 4.20, SD = .56$) ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Learning Environment) ($\bar{X} = 4.17, SD = .57$) ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creative) ($\bar{X} = 4.17, SD = .58$) ด้านการมีนวัตกรรมการเรียนรู้ (Learning Innovation) ($\bar{X} = 4.10, SD = .64$) และด้านการทำงานเป็นทีม (Team Learning) ($\bar{X} = 3.78, SD = .90$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ขนาดสถานศึกษา ดังตารางที่ 2 - 4

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู จำแนกตามตำแหน่ง

(n=240)

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล ตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ	ตำแหน่ง				t	p
		ครูผู้ช่วย		ครู			
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	การทำงานเป็นทีม	3.73	.76	3.79	.93	-.461	.645
2	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.13	.56	4.22	.56	-.988	.324
3	ความคิดสร้างสรรค์	4.11	.75	4.18	.53	-.607	.546
4	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.16	.73	4.17	.53	-.101	.920
5	การมีนวัตกรรมการเรียนรู้	4.07	.61	4.11	.64	-.456	.649
	รวม	4.04	.54	4.09	.47	.724	.470

* p ≤ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=240)

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ	ระดับการศึกษา				t	p
		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี			
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1	การทำงานเป็นทีม	3.80	.91	3.71	.85	.691	.490
2	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.20	.61	4.16	.36	.794	.428
3	ความคิดสร้างสรรค์	4.19	.62	4.08	.36	1.766	.079
4	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.22	.57	3.98	.55	2.804*	.005
5	การมีนวัตกรรมการเรียนรู้	4.17	.57	3.90	.79	2.311*	.024
รวม		4.12	.51	3.96	.39	2.083*	.038

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Learning Environment) และด้านการมีนวัตกรรมการเรียนรู้ (Learning Innovation) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1.การทำงานเป็นทีม (Team Learning)	ระหว่างกลุ่ม	6.532	2	3.266	4.172*	.017
	ภายในกลุ่ม	185.561	237	.783		
	รวม	192.093	239			
2.การใช้เทคโนโลยี (Technology)	ระหว่างกลุ่ม	1.088	2	.544	1.745	.177
	ภายในกลุ่ม	73.889	237	.312		
	รวม	74.976	239			
3.ความคิดสร้างสรรค์ (Creative)	ระหว่างกลุ่ม	1.474	2	.737	2.244	.108
	ภายในกลุ่ม	77.818	237	.328		
	รวม	79.291	239			
4.สภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	.757	2	.378	1.166	.313

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
(Learning Environment)	ภายในกลุ่ม	76.915	237	.325		
	รวม	77.672	239			
5.นวัตกรรม (Learning Innovation)	ระหว่างกลุ่ม	.769	2	.385	.940	.392
	ภายในกลุ่ม	96.960	237	.409		
รวม	รวม	97.729	239			
	ระหว่างกลุ่ม	1.653	2	.826	3.564*	.030
	ภายในกลุ่ม	54.948	237	.232		
	รวม	56.601	239			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม (Team Learning) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ด้านที่แตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé's Post hoc Comparison) ดังตารางที่ 5 – 6

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม รายคู่

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่ขึ้นไป
		4.00	4.38	4.06
ขนาดเล็ก	4.00			
ขนาดกลาง	4.38			.32156*
ขนาดใหญ่ขึ้นไป	4.06			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 5 ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง กับ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ขึ้นไป มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยการรับรู้ต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา มากกว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ขึ้นไป

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีม (Team Learning)

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่ขึ้นไป
		3.88	4.38	3.73
ขนาดเล็ก	3.88			
ขนาดกลาง	4.38			.64205*
ขนาดใหญ่ขึ้นไป	3.73			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 6 ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง กับ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ขึ้นไป มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ในด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยการรับรู้ต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีม มากกว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ขึ้นไป

อภิปรายผล

ผลการศึกษาระยะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลได้ให้ความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามามีบทบาทสำคัญทั้งในด้านการปฏิบัติการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน จึงได้มีการพัฒนาผู้บริหารให้มีความสามารถ และทักษะ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายขีดความสามารถในการบริหารงาน และปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารมากที่สุด คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรในสถานศึกษารู้สึกอยากแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งมีการเกี่ยวข้องเป็นอย่างสูงในการเสริมสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจะต้องส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในทุก ๆ ด้าน ดังนั้น ภาวะผู้นำการเรียนรู้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหาร โดยจะเข้าไปอยู่ในทุกระบบของการบริหารงาน ที่จะส่งผลให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ กนกอร สมปราษฎ์ (2560) กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ถือหัวใจสำคัญ และถือเป็นงานหลักของผู้บริหารการศึกษาที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ด้วยเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภูเบศร์ บาลชน (2563) พบว่าระดับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม จะเห็นว่าภาวะผู้นำการเรียนรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เช่นกัน

2. เปรียบเทียบการรับรู้ของครูต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษาจำแนกตาม และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า

2.1 ครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีการรับรู้ของครูต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในยุคปัจจุบันการเข้าถึงแหล่งข้อมูลของครูในการปฏิบัติงานในสถานศึกษานั้นมีหลากหลายช่องทางในการเรียนรู้ และสามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างรวดเร็วผ่านสื่อออนไลน์ รวมทั้ง ในการจัดการอบรมต่างๆ ได้ให้ความรู้แก่ครูทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงตำแหน่ง จึงทำให้ครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สินีนาฏ จิระพรพาณิชย์ (2562) พบว่า ผลการเปรียบเทียบ ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุคดิจิทัล ตามความคิดเห็นของครู ในเขต อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตำแหน่ง โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการรับรู้ของครูต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า จะมีมุมมองในการปฏิบัติงานได้กว้างไกล มองเห็นสภาพองค์กรรวมในด้านต่างๆของการบริหาร จึงทำให้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี นั้นจะมีองค์ความรู้กระบวนการจัดเก็บสืบค้นข้อมูลและกระบวนการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบตลอดจนมีประสบการณ์ในการเรียนรู้และการทำงานสามารถมองเห็นสภาพปัญหาพร้อมทั้งเชื่อมโยงประเด็นและองค์ความรู้ต่างๆ ซึ่งส่งผลให้การรับรู้ต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับวารินทร์ เดชสะท้าน (2557) พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมและด้านการทำงานเป็นทีม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่ปฏิบัติงานในขนาดสถานศึกษา ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ขึ้นไป มีบริบทของสถานศึกษาแตกต่างกัน มีโครงสร้างของการบริหารงานแตกต่างกัน ดังนั้นอาจทำให้ความใกล้ชิด คำนึง และพบปะเพื่อร่วมมือในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษากับผู้บริหารสถานศึกษามีความแตกต่างกัน และด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับภัทรสุดา ธีรชาญวิทย์ (2561) พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน โดยรวมเมื่อจำแนกตามตำแหน่งระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ โดยมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า ค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดกลางสูงกว่าค่าเฉลี่ยในโรงเรียนขนาดเล็ก ในขณะที่ค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับด้านการทำงานเป็นทีม โดยนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินการร่วมกัน สร้างการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในทีมงาน และสร้างการเรียนรู้ร่วมกันผ่านกระบวนการสื่อสารอย่างชัดเจนและเป็นระบบเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาด้านการมีนวัตกรรมการเรียนรู้ โดยการพัฒนาหลักสูตรแบบรายบุคคล หลักสูตรกิจกรรมหรือประสบการณ์ และหลักสูตรท้องถิ่น

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการรับรู้ของครูต่อภาวะการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลโดยผู้บริหการควรส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และแนวคิดที่แปลกใหม่ ซึ่งอาจเกิดจากการรวบรวมความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่แล้ว เชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่เพื่อเกิดเป็นสิ่งแปลกใหม่ สามารถคิดหาวิธีแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว และหลากหลาย มีความคิดที่ยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนความคิดตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินการจัดหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยการวางแผนโครงการกิจกรรม ที่ช่วยส่งเสริมให้ครู และผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เช่น ประสบการณ์การทำงาน โครงสร้าง หรือระบบการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

2. ควรศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับพฤติกรรมการทำงานของครูในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กนกอร สมปราษฎ์. (2560). ภาวะผู้นำและภาวะผู้นำการเรียนรู้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น

นารินทร์ เดชชะท้าน. (2557). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต 3 . วิทยานิพนธ์.ค.ม. กาฬสินธุ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.

นฤมล จิตรเอื้อ. (2560). บทบาทภาวะผู้นำในการพัฒนาองค์การสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้. วารสารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชชมงคลธัญบุรี ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ปัทมาวรรณ ยิ่งอำนาจชัย. (2563). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.

ภัทรสุดา ชีระชาญวิทย์. (2561). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วารสารมจร อุบลปริทรรศน์.

ภูเบศร์ บาลชน. (2563). โมเดลภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น: โมเดลแข่งขันภาวะผู้นำการเรียนรู้ และภาวะผู้นำแบบร่วมพลัง.

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ศรสวรรค์ พานชัย. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2561). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สินีนานู จิระพรพาณิชย์. (2562). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุคดิจิทัล ตามความคิดเห็นของครูในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Yuze Sun. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Christiansen, L.L., & Tronsmo, P. (2013). **Approaches to learning leadership development in different school system” in learning for 21 st century learning.** Retrieved February, 1, 2022, from <http://dx.doi.org/10.1787/9789264205406-en>.

Greiter, T. W. (2013). **Leadership for 21st Century Learning.** New York: OCED Publishing.

Kohleiser, G. (2013). **Learning Leadership.** Switzerland: IMD Real World Real Learning.

Rubin, D. (2013). **Approaches to learning leadership development in different school system in Leadership for 21 st Century Learning.** New York: OECD

Tubin, D. (2013). **Learning leadership for innovation at the system level: Israel.** In Leadership for 21st Century Learning. Israel: OECD.